

Warszawa, dnia 13 maja 2022 r.

Bilans płatniczy Polski w marcu 2022 r.

Miesięczny bilans płatniczy został oszacowany przy wykorzystaniu danych z miesięcznych i kwartalnych sprawozdań polskich podmiotów uczestniczących w obrotach z zagranicą, z badań statystyki publicznej oraz z administracyjnych źródeł danych.

Prezentowana wersja bilansu płatniczego ma charakter informacji wstępnej i może ulec zmianie.

Rachunek bieżący i kapitałowy

W marcu 2022 r. saldo rachunku bieżącego było ujemne i wyniosło 14,2 mld zł. Na jego wartość złożyły się ujemne salda obrotów towarowych (15,5 mld zł), dochodów pierwotnych (7,3 mld zł) i dochodów wtórnych (1,4 mld zł) oraz dodatnie saldo usług (10,0 mld zł). W analogicznym miesiącu 2021 r. saldo rachunku bieżącego było dodatnie i wyniosło 0,6 mld zł. Łączne saldo rachunku bieżącego i kapitałowego w analizowanym miesiącu było ujemne i wyniosło 13,5 mld zł.

Według wstępnych szacunków wartość eksportu towarów w marcu 2022 r. wyniosła 123,0 mld zł, a importu 138,5 mld zł. Oznacza to wzrost odpowiednio o 20,2% i 39,0% w stosunku do analogicznego miesiąca 2021 r. Podobnie jak w poprzednich miesiącach najsilniejsze wzrosty zarówno w eksporcie, jak i w imporcie nastąpiły w kategoriach obejmujących paliwa oraz towary zaopatrzeniowe, co wynikało z silnego wpływu cen na nominalne dynamiki obrotów handlowych, podczas gdy zmiany wolumenów pozostawały relatywnie niewielkie. W marcu do powiększenia się różnicy między dynamikami eksportu i importu przyczyniła się wojna w Ukrainie. Załamanie się eksportu do Ukrainy w większości głównych pozycji towarowych zostało tylko częściowo zrekompensowane przez wzrost dostaw paliw, żywności oraz sprzętu medycznego. Z kolei w wyniku nałożenia sankcji silnie zmniejszyła się sprzedaż do Rosji i Białorusi. Udział obu krajów w eksporcie Polski obniżył się do najniższego poziomu rejestrowanego co najmniej od 2000 r. Wzrost cen paliw na rynkach światowych spowodowany rosyjską agresją na Ukrainę oraz obserwowana deprecjacja złotego przyczyniły się do zwiększenia wartości importowanych paliw. W wyniku tych tendencji nastąpiło skokowe pogorszenie się salda obrotów towarowych. W marcu 2022 r. deficyt obrotów towarowych powiększył się do 15,5 mld zł (wobec nadwyżki 2,6 mld zł w marcu 2021 r.).

Przychody z tytułu eksportu usług wyniosły 27,0 mld zł i w porównaniu z analogicznym miesiącem 2021 r. wzrosły o 5,2 mld zł, tj. o 23,9%. Wartość rozchodów wyniosła 17,0 mld zł i zwiększyła się o 3,7 mld zł, tj. o 27,4%. Na dodatnie saldo usług (10,0 mld zł) złożyły się dodatnie salda pozostałych usług (5,3 mld zł), usług transportowych (3,8 mld zł) oraz podróży zagranicznych (0,9 mld zł).

Saldo dochodów pierwotnych było ujemne i wyniosło 7,3 mld zł. O wysokości ujemnego salda zadecydowały przede wszystkim dochody zagranicznych inwestorów bezpośrednich z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach, które wyniosły 10,1 mld zł. Na pozycję tę złożyły się dodatkowo reinwestowane zyski (6,9 mld zł) i dywidendy (2,1 mld zł) oraz odsetki od pozostałych instrumentów dłużnych (1,1 mld zł). Na wysokość salda dochodów pierwotnych oddziaływały również wypłaty dochodów z tytułu inwestycji portfelowych (0,7 mld zł) oraz pozostałych inwestycji (0,8 mld zł).

W marcu 2022 r. przychody z tytułu dochodów wtórnych wyniosły 2,0 mld zł i w porównaniu z analogicznym okresem 2021 r. były nieznacznie wyższe. Rozchody wyniosły 3,3 mld zł i w porównaniu z marcem 2021 r. zwiększyły się o 0,6 mld zł. Na ujemne saldo dochodów wtórnych (1,4 mld zł) złożyło się w głównej mierze ujemne saldo sektora rządowego (1,4 mld zł).

Napływ środków z budżetu Unii Europejskiej wyniósł 4,9 mld zł. W rachunku bieżącym zarejestrowano napływ 4,2 mld zł, głównie związany ze Wspólną Polityką Rolną. W rachunku kapitałowym zarejestrowano napływ kapitału w wysokości 0,7 mld zł, przede wszystkim związany z Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego. W marcu 2022 r. zapłacono składkę w wysokości 2,0 mld zł. W wyniku tych transakcji saldo transferów z Unią Europejską było dodatnie i wyniosło 2,9 mld zł.

Rachunek finansowy

Inwestycje nierezydentów w Polsce (pasywa)

W marcu 2022 r. inwestycje nierezydentów w Polsce zwiększyły się o 39,1 mld zł, wynikało to w szczególności z dodatniego salda inwestycji bezpośrednich oraz pozostałych inwestycji.

Saldo transakcji z tytułu inwestycji bezpośrednich nierezydentów było dodatnie i wyniosło 22,7 mld zł. Dodatnie saldo inwestycji bezpośrednich wynikało z napływu kapitału z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych w wysokości 9,0 mld zł, dodatnich reinwestycji zysków (6,9 mld zł) oraz napływu kapitału w formie instrumentów dłużnych (6,7 mld zł).

W analizowanym miesiącu zarejestrowano odpływ zagranicznego kapitału zainwestowanego w polskie papiery wartościowe w wysokości 5,1 mld zł. Ujemne saldo inwestycji portfelowych było rezultatem wykupu od nierezydentów, zgodnie z harmonogramem, obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych na rynkach zagranicznych za kwotę 7,8 mld zł. Zaangażowanie nierezydentów w udziałowe papiery wartościowe zmniejszyło się o 0,8 mld zł.

Saldo pozostałych inwestycji nierezydentów w Polsce było dodatnie i wyniosło 21,5 mld zł. W omawianym okresie wszystkie sektory zwiększyły swoje zobowiązania wobec zagranicy. W największym stopniu wzrosły zobowiązania sektora bankowego o 7,4 mld zł, głównie z tytułu krótkoterminowych depozytów przyjętych od nierezydentów. Zobowiązania NBP wzrosły o 5,7 mld zł, w zdecydowanej części w wyniku przeprowadzonych transakcji *repo*. Sektor rządowy zwiększył swoje zobowiązania o 6,7 mld zł, szczególnie z tytułu kredytu otrzymanego z Komisji Europejskiej w ramach instrumentu SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency). Pozostałe sektory (przedsiębiorstwa) zwiększyły swoje pasywa o 1,8 mld zł, przede wszystkim z tytułu otrzymanych kredytów handlowych.

Inwestycje polskich podmiotów za granicą (aktywa)

Dodatnie saldo inwestycji rezydentów za granicą (wzrost aktywów) wyniosło 18,5 mld zł. Na wartość tego salda złożyły się dodatnie salda pozostałych inwestycji, inwestycji bezpośrednich i pochodnych instrumentów finansowych oraz ujemne saldo oficjalnych aktywów rezerwowych i inwestycji portfelowych.

Saldo transakcji polskich inwestycji bezpośrednich za granicą było dodatnie i wyniosło 9,3 mld zł. Wynikało ono przede wszystkim ze zwiększenia przez rezydentów należności zagranicznych z tytułu instrumentów dłużnych o 9,9 mld zł.

W marcu 2022 r. polskie inwestycje portfelowe za granicą zmniejszyły się o 3,3 mld zł. Rezydenci, w zdecydowanej części fundusze inwestycyjne, zbywali udziałowe papiery wartościowe (1,3 mld zł) oraz zmniejszyli swoje należności z tytułu papierów dłużnych o 2,0 mld zł.

Pozostałe inwestycje, ujęte w aktywach zagranicznych, zwiększyły się o 18,3 mld zł. Istotnie na wartość tego salda wpłynęły transakcje zrealizowane przez sektor bankowy, który zwiększył swoje aktywa o 16,1 mld zł, na ogół z tytułu krótkoterminowych depozytów ulokowanych w bankach za granicą. Pozostałe sektory zwiększyły swoje aktywa o 1,7 mld zł, zwłaszcza z tytułu kredytów handlowych.

W wyniku transakcji własnych oraz transakcji zrealizowanych na rzecz klientów NBP oficjalne aktywa rezerwowe banku centralnego zmniejszyły się o 6,0 mld zł.

Dodatkowe informacje o bilansie płatniczym

Dane bilansu płatniczego za kwiecień 2022 r. zostaną opublikowane 13 czerwca 2022 r.

Szeregi czasowe miesięcznego bilansu płatniczego, począwszy od danych za styczeń 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/bop_m.xlsx

Szeregi czasowe miesięcznych stanów oficjalnych aktywów rezerwowych, począwszy od danych za styczeń 1998 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/DWN/Rez_m.xlsx

Szeregi czasowe kwartalnego bilansu płatniczego, począwszy od danych za I kwartał 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/bop_q.xlsx

Tablice analityczne kwartalnego bilansu płatniczego, począwszy od danych za I kwartał 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/bop_q_PLN.xlsx

Opis bilansu płatniczego za IV kwartał 2021 r. jest dostępny na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/publikacje/bilans_platniczy/bilans_platniczy2021_4.pdf

Bilans płatniczy

w mln PLN

	2021	2022		Dane skumulowane**	
	III*	II*	III*	IV 2020-III 2021	IV 2021-III 2022*
Rachunek bieżący	563	-12 125	-14 150	65 240	-60 404
Saldo obrotów towarowych	2 620	-7 103	-15 487	63 612	-45 519
Eksport	102 260	114 489	122 964	1 091 852	1 331 559
Import	99 640	121 592	138 451	1 028 240	1 377 078
Saldo usług	8 454	10 526	10 008	102 697	123 004
Przychody	21 808	28 215	27 015	259 708	326 364
Rozchody	13 354	17 689	17 007	157 011	203 360
Saldo dochodów pierwotnych	-9 648	-11 571	-7 273	-91 744	-115 867
Przychody	3 997	2 649	7 419	55 552	54 916
Rozchody	13 645	14 220	14 692	147 296	170 783
Saldo dochodów wtórnych	-863	-3 977	-1 398	-9 325	-22 022
Przychody	1 853	2 867	1 951	30 321	27 523
Rozchody	2 716	6 844	3 349	39 646	49 545
Rachunek kapitałowy	38	754	678	48 505	41 474
Przychody	3 122	983	870	64 892	60 599
Rozchody	3 084	229	192	16 387	19 125
Rachunek finansowy	1 398	-15 473	-20 585	80 378	-48 893
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	10 141	3 354	9 473	26 072	24 429
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-235	-61	-408	2 772	3 048
Instrumenty dłużne	10 376	3 415	9 881	23 300	21 381
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	18 640	13 818	22 673	84 064	128 642
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	10 018	11 025	15 928	78 152	85 574
Instrumenty dłużne	8 622	2 793	6 745	5 912	43 068
Inwestycje portfelowe - aktywa	3 722	-2 060	-3 288	-726	4 688
Udziałowe papiery wartościowe	2 537	-1 731	-1 265	-17 397	10 051
Dłużne papiery wartościowe	1 185	-329	-2 023	16 671	-5 363
Inwestycje portfelowe - pasywa	-8 974	-2 799	-5 114	-51 148	-25 287
Udziałowe papiery wartościowe	85	-59	-822	-12 283	3 679
Dłużne papiery wartościowe	-9 059	-2 740	-4 292	-38 865	-28 966
Pozostałe inwestycje - aktywa	2 429	16 612	18 284	38 113	94 201
NBP	1	-5	24	2	26
Sektor rządowy	765	3	467	13 212	6 679
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 263	5 631	16 081	-20 989	60 896
Pozostałe sektory	400	10 983	1 712	45 888	26 600
Pozostałe inwestycje - pasywa	-3 802	17 624	21 542	68 112	72 790
NBP	-6 575	890	5 694	35 401	22 626
Sektor rządowy	6 153	-38	6 693	39 166	7 865
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-7 236	5 743	7 389	-12 753	15 326
Pozostałe sektory	3 856	11 029	1 766	6 298	26 973
Pochodne instrumenty finansowe	-521	359	81	-8 589	-14 014
Oficjalne aktywa rezerwowe	-8 509	-5 095	-6 034	126 536	17 948
Saldo błędów i opuszczeń	797	-4 102	-7 113	-33 367	-29 963

* Dane wstępne

** Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Bilans płatniczy

w mln EUR

	2021	2022		Dane skumulowane**	
	III*	II*	III*	IV 2020-III 2021	IV 2021-III 2022*
Rachunek bieżący	124	-2 663	-2 972	14 523	-13 059
Saldo obrotów towarowych	570	-1 559	-3 253	14 148	-9 788
Eksport	22 227	25 141	25 831	242 543	290 222
Import	21 657	26 700	29 084	228 395	300 010
Saldo usług	1 838	2 310	2 102	22 822	26 833
Przychody	4 740	6 195	5 675	57 709	71 157
Rozchody	2 902	3 885	3 573	34 887	44 324
Saldo dochodów pierwotnych	-2 097	-2 541	-1 527	-20 399	-25 301
Przychody	869	582	1 559	12 317	11 964
Rozchody	2 966	3 123	3 086	32 716	37 265
Saldo dochodów wtórnych	-187	-873	-294	-2 048	-4 803
Przychody	403	630	410	6 753	6 006
Rozchody	590	1 503	704	8 801	10 809
Rachunek kapitałowy	9	166	143	10 782	9 063
Przychody	679	216	183	14 405	13 217
Rozchody	670	50	40	3 623	4 154
Rachunek finansowy	305	-3 396	-4 327	17 839	-10 490
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	2 204	738	1 989	5 809	5 248
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-51	-13	-86	612	668
Instrumenty dłużne	2 255	751	2 075	5 197	4 580
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	4 051	3 034	4 763	18 602	27 957
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	2 178	2 421	3 346	17 340	18 603
Instrumenty dłużne	1 873	613	1 417	1 262	9 354
Inwestycje portfelowe - aktywa	809	-452	-690	-124	1 067
Udziałowe papiery wartościowe	551	-379	-266	-3 812	2 215
Dłużne papiery wartościowe	258	-73	-424	3 688	-1 148
Inwestycje portfelowe - pasywa	-1 951	-614	-1 074	-11 209	-5 488
Udziałowe papiery wartościowe	18	-13	-172	-2 660	810
Dłużne papiery wartościowe	-1 969	-601	-902	-8 549	-6 298
Pozostałe inwestycje - aktywa	528	3 647	3 840	8 370	20 431
NBP	0	-1	5	-1	6
Sektor rządowy	166	0	98	2 954	1 449
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	275	1 236	3 378	-4 745	13 157
Pozostałe sektory	87	2 412	359	10 162	5 819
Pozostałe inwestycje - pasywa	-826	3 869	4 526	15 012	15 708
NBP	-1 429	195	1 196	7 797	4 892
Sektor rządowy	1 337	-9	1 406	8 672	1 673
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-1 572	1 261	1 553	-2 789	3 257
Pozostałe sektory	838	2 422	371	1 332	5 886
Pochodne instrumenty finansowe	-113	79	17	-1 921	-3 058
Oficjalne aktywa rezerwowe	-1 849	-1 119	-1 268	28 110	3 999
Saldo błędów i opuszczeń	172	-899	-1 498	-7 466	-6 494

* Dane wstępne

** Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.